

จุฬาพัสดร์

สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค้อย่างยั่งยืน

ชื่อผลงาน โครงการ ฟิ้นฟู และต่อยอดผ้าลายอย่างเอกลักษณ์อยุธยา "จุฬาพัสดร์" สู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ อย่างยั่งยืน

ข้อมูลแนะนำผลงานเบื้องต้น ผ้าลายจุฬาพัสดร์ เกิดขึ้นจากโครงการฟิ้นฟูลายผ้าโบราณ ที่มีการค้นคว้า วิจัย และศึกษาลวดลายจากต้นแบบผ้าลายอย่างที่ใช้ห่อคัมภีร์ ซึ่งถูกเก็บรักษาไว้ในตู้พระธรรมของวัดยานางทอง (จุฬาโลก) ตำบลบ้านใหญ่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนำมา ฟิ้นฟูและยกระดับให้เป็นผ้าลายที่มีความร่วมสมัย ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ และกระบวนการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดี นำไปสู่การฟิ้นฟูผ้าลายอย่างร่วมสมัยที่ยังคงเอกลักษณ์ของลายผ้าโบราณ ทั้งด้านลวดลาย และโครงสร้าง นำมาประกอบให้เป็นผืนผ้าขนาดสมบูรณ์ ผสมผสานกับกระบวนการพิมพ์สมัยใหม่ ต่อยอดไปสู่ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์จากมรดกภูมิปัญญาของชุมชนในกระแสของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างยั่งยืน

เทคโนโลยี/ กระบวนการ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ และกระบวนการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดี โดยพัฒนากระบวนการพิมพ์ด้วยเทคนิคการพิมพ์ดิจิตอลคุณภาพสูงบนผ้าใยสังเคราะห์ที่มีการออกแบบแพทเทิร์นการทอแบบเฉพาะ นำไปสู่การฟิ้นฟูผ้าลายอย่างร่วมสมัยที่ยังคงเอกลักษณ์ของลายผ้าโบราณ ทั้งด้านลวดลายและโครงสร้าง นำมาประกอบให้เป็นผืนผ้าขนาดสมบูรณ์ ผสมผสานกับกระบวนการพิมพ์สมัยใหม่

แรงบันดาลใจในการพัฒนาผ้าลายจุฬาพัสดร์ ผ้าลายจุฬาพัสดร์ได้รับการพัฒนามาจากกรอบแนวคิด กระบวนการสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยการศึกษาข้อมูลภูมิปัญญาผ้าลายอย่างวัดย่านอ่างทอง ซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน จากนั้นนำมาพัฒนา ออกแบบเป็นผ้าลายจุฬาพัสดร์ร่วมสมัย โดยกระบวนการการพัฒนาผ้าลายจุฬาพัสดร์ประกอบด้วยการคัดลอกลายผ้าแบบสมบุรณ์ ออกแบบลวดลายในส่วนที่ขาดหายเพิ่มเติม ใช้ระบบเทคนิคการพิมพ์ดิจิตอลคุณภาพสูงลงบนผ้าใยสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติสามารถรองรับสีได้ดี ยับยากและรักษาการคงรูปของจีบผ้าได้ดี ส่วนการใช้แนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ การนำผ้าลายอย่างมาสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยยังคงคุณค่าทางความงาม คติความเชื่อ และผสมกับระบบการผลิตสมัยใหม่ไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต สนองตอบความต้องการของตลาดควบคู่กับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ความก้าวหน้า การนำไปใช้ประโยชน์/ การขยายผล และผลกระทบ (Impact) จากผลงานวิจัย

1. เป็นการใช้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ในการสนับสนุนและฟื้นคืนลายผ้าโบราณ ให้มีความสมบูรณ์
2. พัฒนาลวดลายผ้าโบราณที่ได้จากการศึกษาเป็นไฟล์ดิจิทัลด้วยโปรแกรม Adobe Photoshop ที่สามารถนำเข้าสู่กระบวนการพิมพ์สมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาเนื้อผ้าจากผ้าลายอย่างดั้งเดิมที่ใช้ผ้าฝ้ายมาเป็นการพิมพ์บนผ้าใยสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติใส่สบายรักษารูทรง คงจีบนานางได้คมชัดและสามารถพิมพ์สีได้สดใสใกล้เคียงกับสีของผ้าต้นแบบ
4. นำผ้าที่ได้จากการศึกษา วิจัย มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อขยายขอบเขตของการใช้ผ้าโบราณมาสู่ประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย
  - 4.1 ผลิตภัณฑ์ผ้าถุงจูปาสตร์
  - 4.2 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จูปาสตร์
  - 4.3 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าเบจ่าง
  - 4.4 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือสุภาพสตรีจูปาสตร์
  - 4.5 ผลิตภัณฑ์ย่ามจูปาสตร์
  - 4.6 ผลิตภัณฑ์เสื่อบุรุษ และเสื่อสุภาพสตรีจูปาสตร์
5. กิจกรรมจากการศึกษาวิจัยมีส่วนกระตุ้นให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มที่มีความชัดเจน มีระบบ และมีเป้าหมายของกลุ่ม เพื่อการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พื้นที่ชุมชน สังคม ที่ได้รับประโยชน์ ชุมชนวัดย่านอ่างทอง (จุฬาโลก) ตำบลบ้านใหญ่
อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานะการจดลิขสิทธิ์ ได้จดลิขสิทธิ์ ประเภทงาน ศิลปกรรม ลักษณะงาน จิตรกรรม
ชื่อผลงาน ชุดลายผ้าจุฬาพัสดร์ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566

